

Mestermunka dokumentáció

Cím: *Kék: tenger, zöld: fű*

A mestermunka az alábbi elemekből áll:

1.

Videó, 13 perc

Zene: Szigeti Máté

Hegedűn közreműködik: Kinga Kowalczyk

2.

Festett kép: akril kartonon, 64 x 44,8 cm

3.

Digitális eszközökkel transzformált képek nyomtatva, 6-8 db, 64 x 44,8 cm

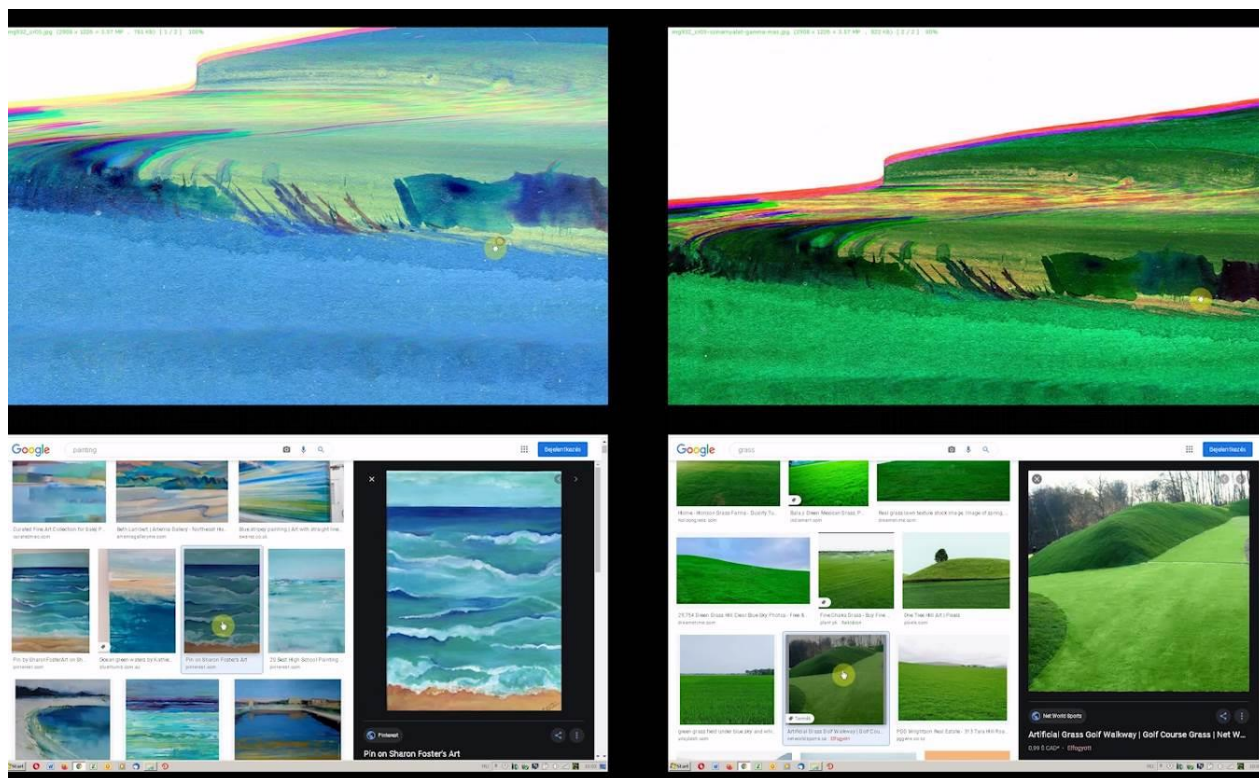
A bemutatás helyszíne, időpontja:

A mestermunkát a védésen be tudom mutatni, illetve előtte átküldeni digitális formában e-mailben.

A tervek szerint a Hermina Alkotócsoport *Térviszony* című kiállításán is látható lesz.

Időpont: 2021. május 4. – június 1.

Helyszín: Artus – Kapcsolótér (1116 Budapest, Sztregova utca 7.)



1. – *Kék: tenger, zöld: fű*. Részlet a videóból

A vizsgamunka legfontosabb része egy videó (1.), amely lényegében egy saját készítésű festett kép (2.) audiovizuális elemzése. A festmény különböző típusú digitális verziói, részletei fázisokban alakulnak át a videóban, torzulnak. Az újonnan keletkező képeket újra és újra megvizsgálja a Google képkereső algoritmus (images.google.com – kép után képet kereső rendszer), s „hasonló képek”-et ajánl párhuzamként. Az aktuálisan megjelenő képrészletet a hozzá kapcsolódó, Google-robot által adott vizuális párhuzamok is jellemzik, kategorizálják. A videó képi és zenei rétegét egyaránt az eredetitől való távolodás, és az ahhoz való közeledés (visszatalálás) folyamatos dinamikája határozza meg.

A zene speciálisan a videóhoz készült, koncepció tekintetében is szorosan kapcsolódik hozzá. A kiindulópontot egy többszólamú, vokális kompozíció (Biagio Marini: *Fili cara ed amata*) jelentette, amelyből aztán egy szóló hegedűre írt zeneműsorozat született, melynek egyes darabjai változó csoportosításban: hol egyszerre, hol külön-külön szólalnak meg a videóhoz rendezett kompozícióban. Az eredeti zenei anyag fázisonként transzformálódik, ahogy a képek esetében is, tehát a vizuális transzformációk zenei megfelelőjét hallhatjuk; egyes helyeken felsejlik valami az eredeti kompozícióból, máshol teljességgel felismerhetetlen. Mintha egy új réteget húznánk rá egy felületre, ami teljes egészében elfedi azt, ám ha elkezdjük "kapargatni", kirajzolódik alatta szegmenseiben az előző, és ahogy egy síkba kerülnek, érdekes viszonyrendszer rajzolódik ki az egyes rétegek között. Ahol pedig belemélyedünk a felület egyes részeibe, és kirajzolódnak új vizuális elemek, ezzel párhuzamosan előtűnnek egyéb, addig rejtett (akusztikusan nem jelen lévő) zenei tartalmak, asszociációk is: kisebb szigetek egy nagyobb állandóságon belül.

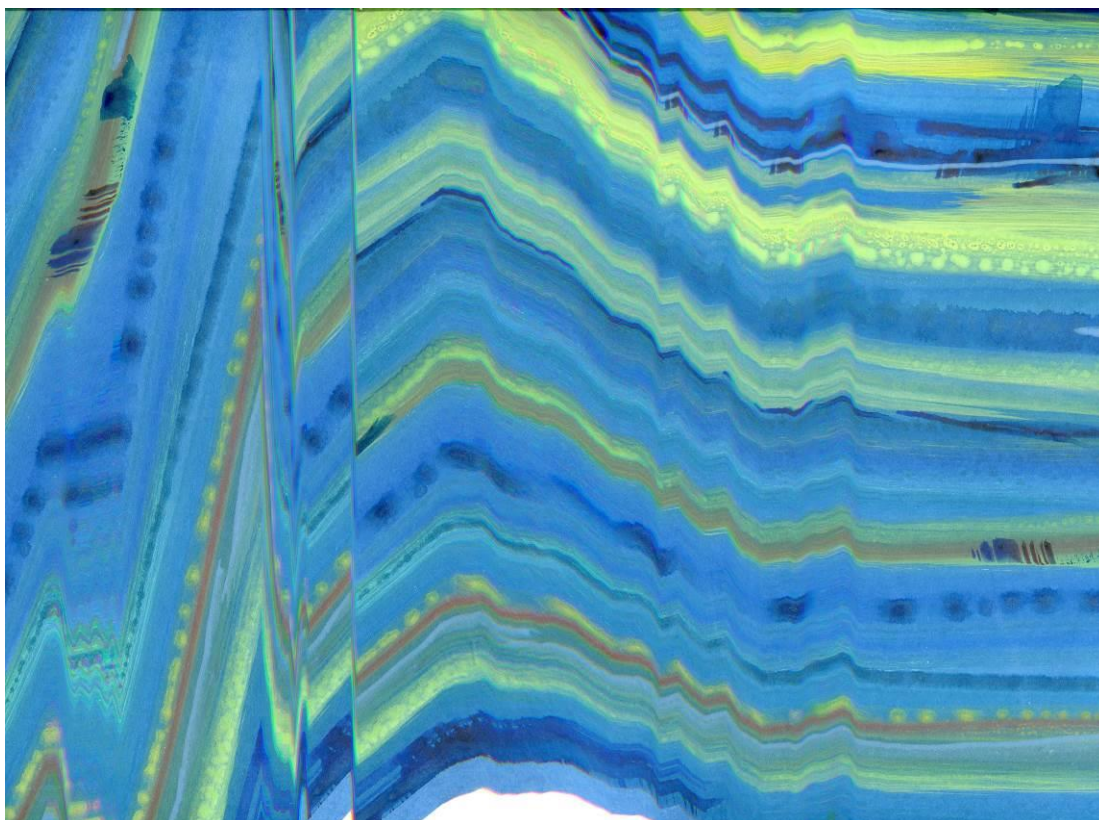
Ez a több elemből álló munka utal arra a doktori témakiírásra is, amelyre annak idején jelentkeztem. Szegedy-Maszák Zoltán témakiírása („*Minta a szőnyegen*” – *hogyan képes, hogyan kénytelen az alkotó előre látni műve értelmezéseit?*) egy Henry James novella címét idézte (*Minta a szőnyegen / The Figure in the Carpet*, 1896), amelyben egy fiatal kritikus teljesen megszállottá válik, mert próbál rájönni a híres író regényeiben megbúvó titkos rendező elvre (ami olyan, mint egy perzsaszőnyegen lévő rejtett minta) – sikertelenül. A videóban nyomon követhető keresgélés, nagyítás, képmezőn belüli vándorlás párhuzamba állítható a novellában szereplő szőnyegminta metaforával, s az is szándékos, hogy a kiindulásként használt festmény meglehetősen szőnyegszerű, a ritmikusan váltakozó kék-sárga csíkjai miatt. Pontosabban, ez a kép mást mutat magából távolról és közlőre: ha belenagyítunk, lírai absztrakt festői gesztusokból épülő, miniatűr tájképekre emlékeztető formák szövetét látjuk, amelyek azonban messziről nézve egy rongyszőnyeggé állnak össze. A képkereső a totálképre meglehetősen sok szőnyeget ábrázoló találatot ad ki, de ha valamivel kevesebb csíkot észlel a feltöltött képrészleten, akkor egyre inkább megjelennek a tájképszerű, vagy teljesen más típusú találatok.

A mintázat kifejezés kapcsolatba hozható az algoritmusok vektormintázataival is; a disszertációból kiderül, hogy a pixelekből az algoritmusok vektorokat készítenek, de a számításaikhoz nem minden képi információra van szükségük, hanem csak egy redukált, lényegét mutató vázszerkezetre. A Google robot által felkínált, néha elgondolkodtató, néha korlátolt és tévútra vezető találatok nem lepleznek le semmilyen nagy igazságot, ahogy a különféle eszközökkel transzformált képek sem, azonban a kísérletezés folyamata kellően izgalmas ahhoz, hogy az ember újra és újra azt érezze, hogy mindjárt rátalál valami fontosra.

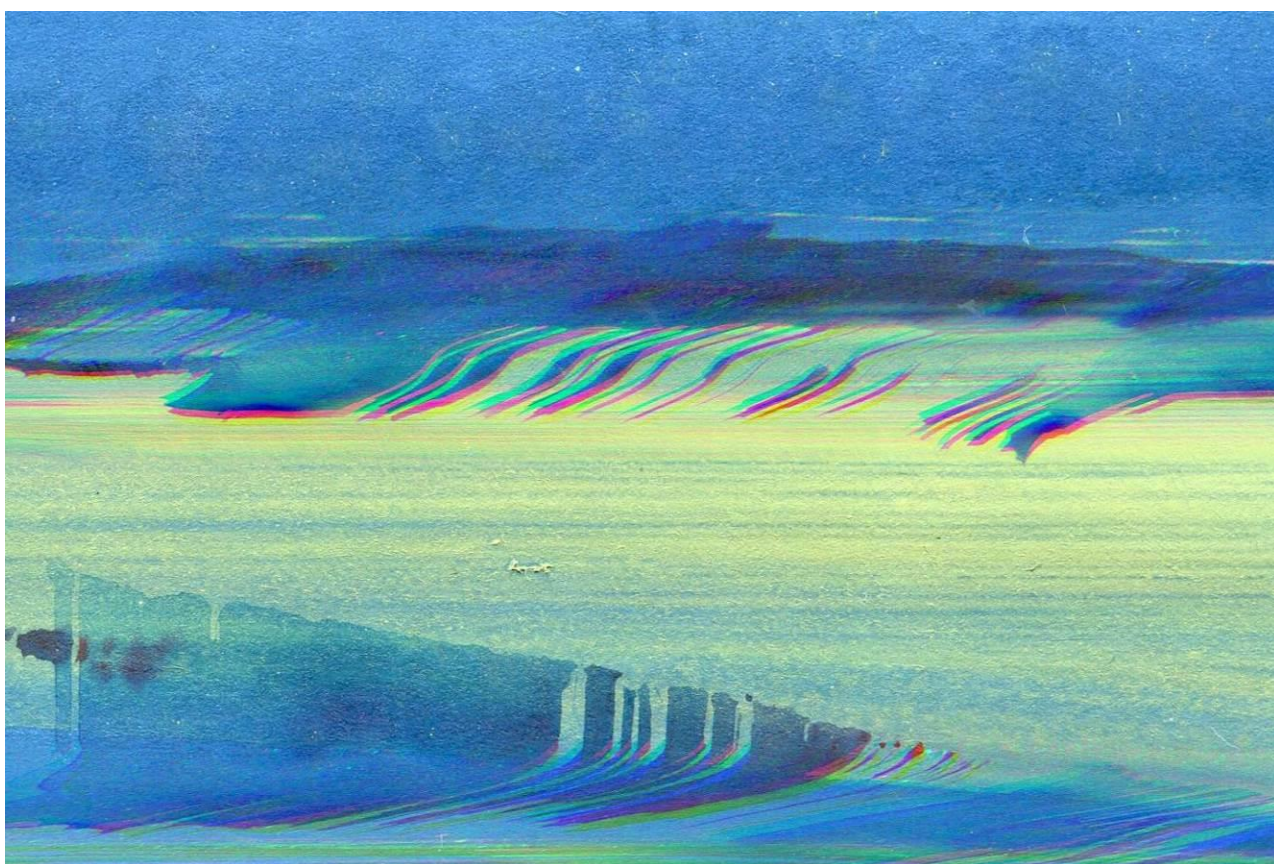
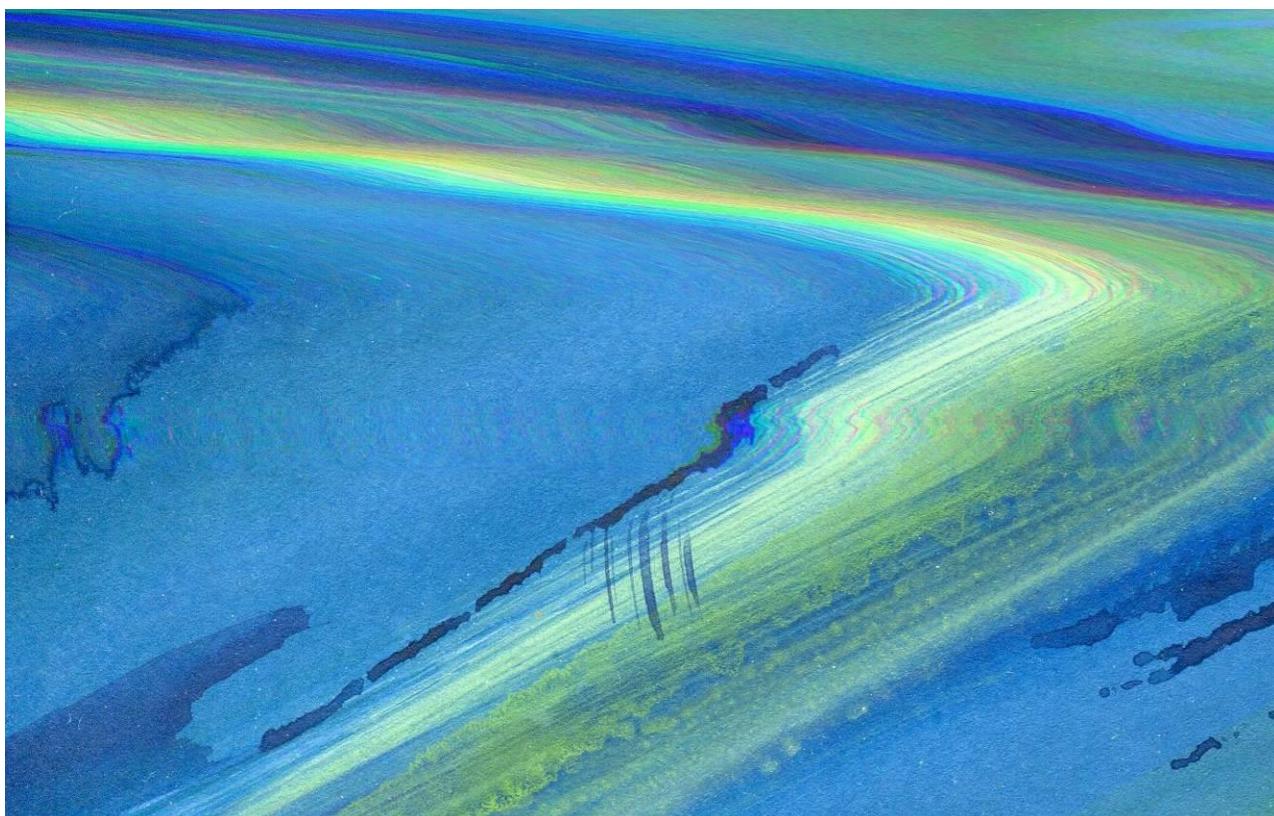
A videó és a festett kép mellé néhány szkennelvel transzformált képet is kiállítok, printek formájában (3.). A torzítások úgy készültek, hogy szkennelés közben megmozgattam az eredeti képet, időnként felnyitottam a szkennel fedelét. Illetve a képről készült másolatot darabokra vágtam és visszaskenneltem, mozgatva – sőt, néha szkennelés közben vágtam fel egyik-másik képelemet.



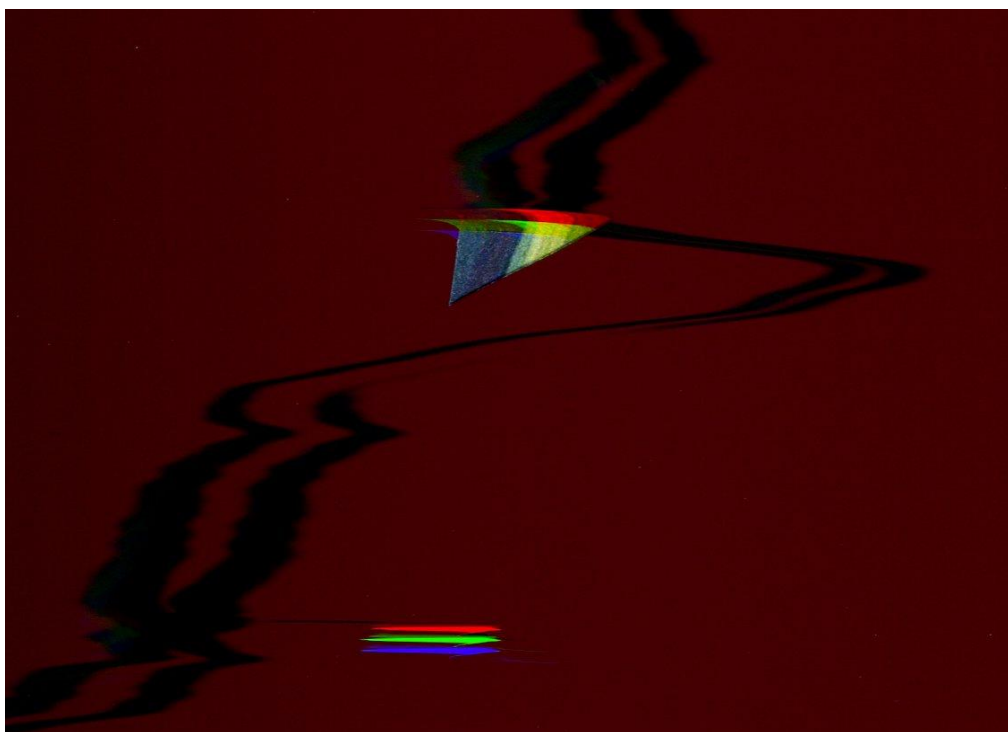
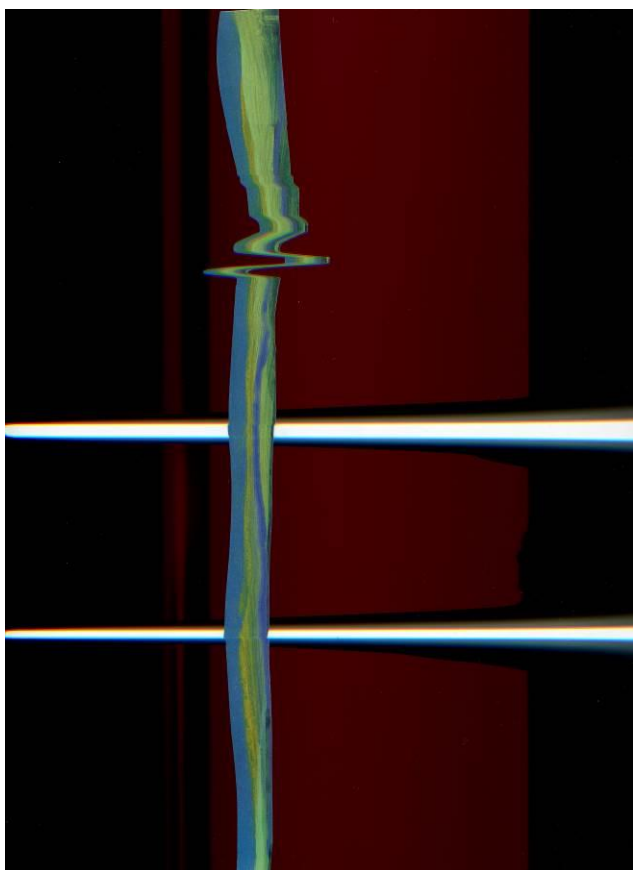
2. – Kék: tenger, zöld: fű. A transzformációkhoz használt festett kép



3. – Kék: tenger, zöld: fű. Szkennerrel torzított képek



3. – Szkennelrel torzított képek részletei



3. – Szkennelrel torzított képek